

Metod Di Batista in Marjan Juvan - Manč

ČLANI VETERANI V LETU 2021 NA LANSKEM VRHU

V letu 2021 se je na našem Lanskem vrhu dogajalo veliko lepega, zanimivega, pa tudi žalostnega.

Z veliko žalostjo smo se poslovili od našega Žana, ki nas je zapustil 11. oktobra 2021 ob 21. uri. Izgubili smo najbolj zaslužnega člana veterana za naše aktivnosti v zadnjih šestih letih. Žan je bil motor veteranskega društva na članskem vrhu. Njegove številne ročne spretnosti so omogočile kar nekaj dosežkov veteranov, kot so:

- ferata in ureditev varovanj v Najdeni jami,
- preboj v Galacijevki v Najdeno jamo,
- odkop Radošče 1 v dolžini 22 metrov,
- odkopavanja v Mardiju,
- kopanja v Radošci-2 in
- nenazadnje ureditev in vzdrževanje zavetišča v članski vasi.

Zavetišče v članski vasi je omogočilo veteranom, da smo lahko v vsakih, še tako surovih vremenskih razmerah izvajali svoje aktivnosti. Postalo je tudi mesto za tradicionalno druženje članov DZRJL ob vsakoletni Veteranski. Žan je bil načrtovalec (arhitekt), izvajalec, vzdrževalec in upravljavec infrastrukture v članski vasi in kot tak njen »župan«. Neprecenljiva je bila njegova skrb, ko je hodil uro pred ostalimi in poskrbel, da smo prišli v zakurjeno in toplo zavetišče! Še sedaj je dostikrat prisoten v naših pogovorih, ko

ugibamo, kako bi komentiral in kaj bi rekel Žan ob nekem dogodku!

V nadaljevanju podajam nekaj »suhoparnih« statističnih podatkov o aktivnostih veteranov na Lanskem vrhu v letu 2021. V obdobju od februarja 2021 do konca decembra tega leta je bilo opravljenih 30 akcij v Radošči-2. 20. decembra smo leto zaključili s tradicionalnim novoletnim druženjem.

Epidemija nas ni preveč ustavila. V času največjih omejitev (regije) so bili na akciji samo Ljubljančani. Nihče od veteranov (razen Žana in Franceta) ni zbolel za covidom.

Akcij so se udeleževali: Andrej (vrtnar), Fofr, France, Ejč, Eta, Grega, Ičo, Ile, Jure T., Jure K., Klok, Lenča, Mare, Marjan, Manč, Metod, Mira, Modrc in Žan, torej skupaj 19 članov veteranov in ostalih. Posameznih akcij so se udeležili še nekateri prijatelji in sorodniki.

Udeležence naših akcij se deli na štiri skupine:

- Virtualni – so tisti, ki nas podpirajo, pa jih nikoli ni zraven!
- Zelo občasni – so tisti, ki pridejo enkrat ali dvakrat na leto, ali pa zgolj slučajno nekaj pojest in popit na članski vrh.
- Občasni – so tisti, ki si zaželijo malo

članske družbe in seveda

- Redni – so tisti, ki imajo že v koledarju rezerviran četrtek ali včasih sredo za akcijo.

Manč

Praviloma smo bili vedno razdeljeni v zunanjo ekipo, ki je poskrbela za vse potrebno v članski vasi, vključno s pravo jutranje kave in malice ter dobrega obroka po akciji.

Notranjo ekipo so sestavljali člani veterani, ki so delali v jami in pomagali s površja (vleka veder izkopanega materiala, priprava gradbenega materiala, moralna opora itd.).

V Lazah nas je skrbno spremljal France in nam nudil tudi skladišče za opremo. V novo opremljeni bivši Najlepši hiši smo se s Francetom pred akcijo dobivali na kavi. Francetova teoretična razmišljanja in analize so nam dajale vzpodbude za nadaljnje delo.

V jami se je izoblikovala bolj ali manj stalna ekipa, ki so jo sestavljali Mare, Manč, Marjan in Metod. Tudi ekipa pred jamo je bila bolj ali manj stalna in sicer: Fofr, Ejč in Modrc (je bil včasih tudi v jami).

V zunanji ekipi je bil stalnica Ičo. Žan je bil v lanskem letu vse bolj poredko, ker mu je bolezen onemogočala večje aktivnosti.

Levo: Priprave na vhodu v Radošči-2 — od leve proti desni Manč, Metod, Marjan. Desno: Oporna konstrukcija v spodnjem delu Radošče-2 z Metodom. Foto: Marko Vogrič

Kakorkoli štejemo, nas je največ sedem!
Samo še Sneguljčica nam manjka!

Manč

V jami je potekalo razmeroma rutinsko delo in sicer:

- odkop materiala,
- transport materiala na površje in
- izdelava opornih konstrukcij za podorno stran.

Material je bil praviloma mešanica manjših in večjih skal ter drobirja. Večje skale so se razbijale, tako da je bil enostavnejši transport na površje.

Na akciji smo praviloma izkopali in izvlekli 30 do 60 veder materiala. Tako je deponija v udornici že prav veličastna.

Manč je postal pravi specialist za izdelavo podpornih ukrepov. Škatlo iz plohov sestavljajo tri stranice, od katerih sta dve uprti v kompaktno steno udornice. Tako je desetmetrski jašek prav imponantna konstrukcija sestavljena iz plohov in okroglih tramičev. Razmiki med plohi omogočajo tudi plezanje v vertikalnem jašku.

Iz jame poleti piha, pozimi pa vanjo vleče. Pozimi je v jami nekoliko neprijetno, saj je delo na prepihu mrzlega zraka iz površja. Posledica tega je zmrznjen material do dna, kar pa zagotavlja tudi večjo stabilnost podora.

Kljub izgubi Žana se je članska vas vzdrževala in urejala. Dokončali smo delo na strehi, naredili drvarnico in uredili zbiranje deževnice v sodu. Skrbimo za čistočo in urejenost notranjosti zavešišča. Nenazadnje je naša dolžnost, da ohranimo Žanovo dediščino! Opažamo pa, da zavešišče uporabljajo tudi neznani posa-

Urejanje drvarnice – od leve proti desni Modrc, Manč, Metod. Foto: Ičo Košir

mezniki. Nekajkrat smo naleteli na žerjavico v peči!?

Kljub vsem omejitvam nam je tudi letos uspelo organizirati tradicionalno »Veteransko«. V nadaljevanju je nekaj podatkov o letošnji 42. Veteranski:

- Udeležencev je bilo preko 50.
- Mira je pripravila tradicionalne piškote – res so bili dobri kot vedno!
- V jami je bilo (po vpisni knjigi) 42 članov in ostalih.
- V jami je bilo več kot deset otrok!
- Pri Hansovem je bil običajni šampanjc.
- Predsednikov odojek je bil slasten.
- Torte, ki so jih pripravile članice, so bile enkratne.
- Posebno domiseln je bil načrt Najdene na torti.
- Razburljivo je bilo tekmovanje v premagovanju ekstremne ožine.
- Zmagovalki sta bili dve!
- Uspela je zanimiva razstava o Bohinjskih jamah.
- Špelinega »luštnega« predavanja pa ni motil rahel dež!
- Voda v Najdeni je bila srednja in zanimiva:

- V Borisovem rovu je bilo prehodnih le prvih cca. 200 metrov – ostalo je bilo zalito.
- V Veliki štirni je bil običajni slap zalit, videla pa se je »reka«, ki je tekla iz smeri Putikove dvorane v Veliko štirno in je tudi primerno bučala.
- V Desnem ni bilo videti povišane vode?
- V nedeljo je bilo še preko 15 članov, ki so prespali.
- Zadnji so nočno druženje zapustili ob svitu!
- Tradicionalni jutranji »ham and eggs« je bil.
- Članska vas je bila drugi dan vzorno pospravljena!

Za zaključek:

Kopanje v Radošci 2 traja že več kot eno leto. Optimistične napovedi, da bomo hitro skozi, se niso uresničile. Kljub temu smo veterani trdno odločeni, da rešimo misterij Radošce. Po eni strani si želimo preboja, po drugi strani pa se bojimo trenutka, ko bo potrebno poiskati nov izziv na Lanskem vrhu!

Levo: Torta na veteranski z načrtom Najdene jame. Desno: Veteranska 2021. Manč med premagovanjem ožine. Foto: Janez Modrijan

Levo: Blato je Sreča. Sredina: Maketa Članske vasi izpod prstov Laverdista je prispela v Člansko vas. Desno: Razstava. Foto: Domagoj Korais, Jaka Flis

Sploh si ne morem predstavljati, kaj bi naredili, če se nam pri vsem tem našem kopanju zares odpre kakšno lepo brezenca. Si predstavljate sramoto, ko bi morali prositi ta mlade, naj oni pogledajo kaj je spodaj!?!? Bolje, da se to sploh ne zgodi in naj bo naše delo neskončno in nedokončano. Dokler se vsi ne preselimo

med Zelo občasne ali Virtualne.

Tako kopljemo malo po občutku navzdol za preprihom, pa spet malo naravnost, pa spet navzdol itd. Smeri, ideje in razloge, zakaj tako in ne drugače, menjamo kot naši poslanci stranke.

Res je, da smo še vedno v preprišni con. Res je tudi, da še vedno sledimo podoru, ki se spreminja. Na globini desetih metrov bi morali po vseh Žanovih izračunih biti že zdavnaj v rovu, ki gre zagotovo od juga proti severu. Res je tudi, da med podornim materialom vedno bolj pogosto naletimo tudi na sigo, ampak ... vse to sicer ni zagotovilo za uspeh, vendar pa koristi naši že bolj šepajoči motivaciji – bolj fizični kot psihični!

Manč

Člansko!
Manč in Metod

Rok Grecs

TRITAVŽENT BRVINCEV MAŠIRA V TRST, A LE ŠIROKA MRAVLJA PRIDE PO INTERNETU

Bil je oktober 2020, ko se je v Sloveniji začel drugi val koronavirusa. Temu je sledil lockdown in ljudje so bili več doma. Tako sta tudi Jernej in Martina v sončnih oktobrskih popoldnevih hodila po kraški gmajni. Ker pa sta ljubitelja kraškega

sveta, sta s pomočjo eKatastra obiskovala vhode registriranih jam (vhode registriranih jam na Krasu sva obiskovala pred 15 leti tudi moj oče Riko in jaz. Takrat je imelo veliko jam na Krasu zgrešeno lego).

Pri sprehodu po gmajni pa sta Jernej in Martina naletela na jamo z ožjim vhodom, ki pa ni bila označena v katastru jam oz. ni bila registrirana. Novico o najdbi neregistrirane jame sta sporočila na eKataster, od koder so kraške ekipe DZRJL dobile informacijo ter lokacijo nove jame. Ker se mi je zadeva zdela zanimiva, sem se z Jernejem zmenil, da se čez dve uri dobimo pri jami.

Na območju jugozahodno od vasi Križ na Krasu, kjer sta našla novo jamo, je registriranih pet jam. Ker pa ene od teh nismo našli, sem dvomil, da sta našla novo jamo.

Pred odhodom na teren sem si še enkrat pogledal A zapisnik registrirane jame, ki je nisva našla. Zapomnil sem si le velikost vhoda (1,5 × 1,5 metra) in globino vhodnega brezna (šest metrov). Ko me je Jernej pripeljal do jame, sem videl, da je vhod vanjo ozka špranja, ki ima globino dva metra, zato sem bil prepričan, da sta našla novo jamo.

Ozko špranjo smo malo razširili in se nato spustili v jamo. Po dveh metrih vhodnega brezna smo najprej zagledali podor, na koncu podora pa se odpre dvorana, ki je zelo lepo zakapana. Jama je dolga 22 metrov, globoka pa šest metrov.

Po akciji smo se dogovorili še za ime jame – Široka mravlja, ki je domiselna izpeljanka iz priimkov najditeljev.

Pri pregledovanju terena sva naslednjo pomlad z očetom Rikom našla registrirano jamo, ki sva jo iskala že več let. |

Rok v zelo lepo zakapani Široki mravlji. Foto: Riko Grecs